

SZOLNOK-DOBOKA

POLITIKAI HETILAP.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkesztőség a Sörház-utcában első sz. a. földszinten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2-3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések garmondsora 30 fillér.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Küldöttség a miniszterelnöknél.

Dés, decz. 9.

Szolnok-Dobokavármegye független polgáraitól alakult küldöttség kereste fel gróf Tisza István miniszterelnököt a héten avval a kérelemmel, hogy Désy Zoltán főispán lemondását ne fogadja el a miniszterelnök és tőle telhetőleg hasson oda, hogy főispánunk áldásos tevékenységét vármegyénkben tovább is folytathassa.

Az u. n. kisemberekből, iparosokból, kereskedőkből, gazdákból állott a küldöttség, kiknek életsorsa teljesen független a párt-politika minden fordulatától, kiknek csendes és állandó munkásságát rendszerint nem szokta érinteni az, hogy ki ül a vármegye díszes főispáni székében.

Mint a miniszterelnök s a küldöttség szónoka egyaránt kifejezték, merőben szokatlan és pártját ritkító helyzet, mely a mostani politikai válság eredményeként vármegyénkben kialakult.

Merőben szokatlan és 37 éves alkotmányos életünk folyamában ismeretlen, hogy a lemondó főispán távozásának hírére feljajduljanak egy vármegye iparosai, kereskedői, birtokosai, egyszóval független polgárai és nem tekintve sem a főispáni állás alkotmányjogi helyzetét, sem az önként lemondó főispán politikai lelkiismeretének parancsoló szavát, csakis romlatlan lelkük ösztönzésére, becsületes szívük szavára halgatva, leteszik egy napra a munkás szerszámot, elhagyják üzleti működésük színhelyét s odaállanak az ország legnagyobb közjogi dignitáriusa elé és azt mondják neki: „Te hatalmas Ur! Mi nem értünk ahoz a hangos vásárhoz, melynek politika a neve; mi nem tudjuk, hogy hol

és merre van a zenit, mely felé a politikai bolygók törekszenek, s nem azt, hogyan és merre lesz a ki-ut ebből a bábeli zavarból, melynek magyar politikai helyzet a neve, de egyet kérünk tőled mi, akiknek te sem állást, sem fizetésemelést, sem kitüntetést ebben a földi életben adni nem tudhatsz, azt, hogy segíts nekünk a mi nagy és nemes célunkban, és ne engedd, hogy elhagyjon bennünket a mi legerősebb támaszunk. Ne engedd, hogy ez a nagyratörő vállalat, melynek élén az ő önzetlen alakja fáradhatatlanul tevékenykedik immár egy éve, hogy a mi tönkre jutott ipari, gazdasági helyzetünkbe egy kis életet öntsön, elpusztuljon; hogy a ki kenyeret szerzett az éhínségtől elgyötört árvízkarosultnak és kenyeret a munkanélkül szűkölködő, törekvő iparosnak, akinek volt lelke megérezni a mi sorsunk keserűségét és szíve azon segíteni akaró, -- ne engedd meg, hogy mi ezt a vezérünket elveszítsük!

.. Nem tudjuk azt sem, hogy egyáltalán hoz-e a mai szomorú perspektívába némi derengést ez a szívből jött, spontán megnyilatkozása egy vármegye közhangulatának s azt sem, ha vajjon az éledő remény lapangó tüzeit nem fogja-e csakugyan eloltani a ránkvirradó holnap megmáshíthatatlan valóságának durva keze, de az bizonyos, hogy mindazok, kiknek e szép manifesztációban részük volt, nemes önzetlenségükért minden igaz ember elismerését és becsülését érdemelték ki.

*

A küldöttség budapesti útjáról szóló tudósításunk ez:

Már napokkal ezelőtt, amint Désy Zoltán főispán lemondásának híre elterjedt a megyében, általános volt a vélekedés, hogy ezt a vármegyére

nézve pótolhatlan veszteséget valami uton elhárítani meg kell kísérelnünk.

Csakhamar egész kis küldöttség alakult ki s bár a megyéből folyton jöttek a jelentkezők, a kik csatlakozni akartak a küldöttséghez, az ügy sürgős természetére való tekintettel f. hó 8-án a délutáni vonattal elutaztak Budapestre:

Bene Ferenc, Bernát József, Biró István, Brugovitz József, Erős Armin, Etédy Endre, Feichter Albert, Gabre János, Gálócsi Samu, Ifj. Hegyi Mihály, Löw Lajos, Papp Mihály, Pongrácz Jenő, Rehák Ágoston, Weinberger Samu, Dr. Wettenstein Noe, Zsikisán János.

A küldöttség szónokául Bene Ferenc ügyvéd-jelöltet, lapunk belső munkatársát kérték fel.

A fővárosban Révai Mór, vármegyénk széki kerületének képviselője, lekötözött szíveséggel járt közbe a miniszterelnöknél a fogadás kieszközlése végett s öneki köszönhette a küldöttség, hogy már 9-én 1/2 órakor a parlamenti épület miniszterelnöki fogadó szobájában, gróf Tisza miniszterelnök előtt állott.

Bene Ferencz következő beszédet intézte a miniszterelnökhöz:

Nagyméltóságu Miniszterelnök Úr!
Kegyelmes Uram!

Szolnok-Dobokavármegyéből jövünk Nagyméltóságod magas színe elé, hogy a magunk és megbízó polgártársaink nevében egy alázatos és őszinte szívből jövő kérést tolmácsoljunk Exellentíád előtt, s kérve-kérjük Nagyméltóságodat, hogy kérésünket kegyelmesen meghallgatni s annak teljesítéséhez legalább némi reményt nyujtva kegyeskedjék minket elbocsátani.

Vármegyénk főispánja, Désy Zoltán úr Öméltósága állásáról való lemondását Nagyméltóságodnak benyújtotta.

TÁRCZA.

Becsületes Angyalok.

Irta: Ábrányi Emil.*

I.

Évácska meghalt. Egy finom legényt
Imádott hiven S megcsalták szegényt!
S e szégyenét, s e gyöttrő bánatát
Nem tudta békében elviselni. Hát
Hozott magának felpohárka bort,
Belévetett egy-két csipetnyi port,
Aztán megitta ádáz szenvedélylyel.
Évácska meghalt. Meghalt még az éjjel.

II.

Fölszállt az égbe. Perczig sem pihent.
De a kapuhoz tétozáva ment,
Mert úgy találta, hogy lengő ruháján
Nagy folt maradt. . . épen a szíve táján.
Sok könny esett rá! Lassan ment előre,
Félénken. . . Ám a menny jószágos óre
Semmit se látott s a kaput kitárta:
„Kerülj csak beljebb! Jőjj, kedves kis árva!”

Tánczolt, dalolt a szép angyalsereg.
A szomorú lány halkan közeleg.
De bár olyan bús, bár mindegyre fél,
Úgy tetszik, hogy szebb valamennyinél.
Néz rájuk hosszan, esdekelve, szépen,
S úgy érzi, hogy e jók, tiszták körében
Végkép eloszlik földi szenvedése,
Itt szeretet, boldogság lesz a része.

* Szerzőnek most megjelent verseskötetéből. Singer és Wolfner, 1903. Ára 3 korona diszkótésben.

Mégáll a táncz. Némulnak a dalok.

A tündöklő, kíváncsi angyalok
Nézik merőn a sápadt idegent.
S a mit nem látott Péter úr, a szent,
Ők nyomban látják: foltos a ruhája!
Gúnyossá torzul arcuk égi bája,
És szól a dölyfös, biggyesztett ajak:
„Már ilyet is közénk bocsátanak?”

Pirul Évácska és mond szemlesütve:
„A szerelem volt életemnek üdve!
Nagyon szerettem! Ez volt a hibám.
De szörnyen, szörnyen meglakoltam ám!
Annyit szenvedtem, annyi sirtam én,
Hogy senki többet a föld kerekén!
Mikor már testem hülve, halva volt,
Lelkem tovább sirt — innen ez a folt!”

S az angyalok rá száraz, büszke szemmel:
„Sohsem volt dolgunk hitvány szerelemmel!
Bűn, véték, botlás itt senkit se nyom,
Fehér a lelkünk, mint a lilium.
Eredj odébb — a menny távol zugába!
Veled nem tánczol angyal lenge lába,
Mi téged itt vigadni nem hagyunk!
Mi tisztességes angyalok vagyunk!”

Megy a lány. . . és könnye újra hull.
S keblén a folt nagyobb lesz. Megy, vonul,
Kaczaja közt a kényes, büszke hadnak.
— — — — —
E pillanatban harsónak riadnak!
Hosszu során a kherubin seregnek
Sátán-űző lángkardok tisztelegnek!
A megváltó jön! Istennek fia!
Fején tövis-nyom. Gyász és glória.

III.

S amint a sok szép angyal közt halad,
Hódolva áll mind sűrű sorfalat.
Mindnek kigyul az arcza, tiszta vére,
És mind sovárogo egy tekintetere!
De nem néz rájuk. Ő jól tudja miért!
Hisz ő mindent tud és mindent megért,
Szelid nézése most csak egyre száll:
Csak arra, aki sir és félre áll.

S szól Jézus: „Én előttem ő a drága!
Ilyeneké az én Atyám országa!
Ti jéghideg, tisztos szenteskedők:
Mit keres itt a hűség, a gőg?
Én, istene e könny-áztatta szemnek,
Nyomornak és bűnbánó szerelemnek,
Ki mindezért keresztfán haldokolt,
Én kértem: Lányom, hol van az a folt?”

Ott van! . . . sötétlik szürke kis ruháján
Tenyérnyi folt. Éppen a szíve táján,
De rászegződik csoda fényesen
A büntisztító nagy krisztusi szem.
Hull, egyre hull az irgalmas sugár,
Mig a ruhának nincs alakja már.
Tűz, csupa tűz, — fehér és vakító,
Mint hegytetőn a napsütötte hó.

IV.

S mint vőlegény a szép menyasszonyát,
Akit szűz mirtusz-koszoru fon át,
Úgy fogja Jézus kézen azt a nőt
A hódoló angyal-csoport előtt.
Mefogja kézen, szól hozzája lágyan
A hetedik menyország magasában,
Mig százezer napként ragyog a képe:
„Szegény kis bűnös! Jőjj. . . Atyám elébe!”

A mi kérésünk pedig az, hogy Nagyméltóságod ne méltóztassék ezt a lemondást elfogadni, s a vármegye vezetésével kegyeskedjék továbbra is Désy Zoltán úr ömértóságát megbizni.

E kissé különös és szokatlan kérésünknek egyetlen, őszinte, igaz és spontán megnyilatkozó indító oka az a szeretet, nagyrabecsülés, tisztelet és ragaszkodás, mely Désy Zoltán Ömértósága tudása, energiája, és áldásos működése nyomában önként fakad sziveinkben, s keres megnyilatkozást most itt Nagyméltóságod előtt.

Az ország régen várt békeje ma már visszatért, s így ma már mi sem áll utjában annak, hogy Désy Zoltán ur Ömértósága állásában a vármegye élén, a vármegye pedig a haladás és boldogulás útján továbbra is megmaradjon.

Mély alázattal kérjük tehát Nagyméltóságodat, hogy kérésünket figyelemre méltatni s lehetőleg teljesíteni kegyeskedjék.

E beszédre gr. Tisza miniszterelnök a következőleg válaszolt:

„Tisztelt Uraim!

A mint az önök igen tisztelt szónoka is nagyon helyesen jegyezte meg, valóban szokatlan, s mondhatom talán páratlan a maga nemében, hogy egy törvényhatóság polgárainak küldöttsége egy főispáni állás betöltése érdekében jelenik meg. Hiszen a mint igen jól tudják azt az urak, a törvényhatóság autonóm joga egészen az alispán választásig érvényesülhet, csak egyedül a főispáni állás az, amely a király kinevezése alapján a kormány bizalmi állását képviseli.

Azt bizonyára jól tudják az urak, hogy Désy Zoltán főispán úr saját spontán elhatározásából és akaratából nyújtotta be lemondását, anélkül, hogy én őt arra felkértem vagy felszólítottam volna, sőt valóban s épp ezért legnagyobb sajnálatomra szolgál, hogy ezen elhatározásához egészen határozottan ragaszkodik. Mindazonáltal legnagyobb örömmre szolgál, hogy Désy Zoltán főispán ur rövid működése alatt is, működése és ténykedése által a szeretetnek és ragaszkodásnak ily mértékét érdemelte ki. Ez mindenesetre az Ő kiváló érdeméül, kiválóságainak szép elismeréséül és különös dicséretére szolgál.

Én azonban az uraknak kérésére ma még nem felelhetek, ehhez előbb mindenesetre az irányadó tényezőkkel való megbeszélésére van szükségem. E néhány nap alatt azonban így vagy úgy mindenesetre eldől a dolog, s akkor intézkedésemről az urak is értesülni fognak.

H I R E K.

Lapunk mai száma a rendes szokástól eltérően egy nappal hamarabb jelent meg, a minek oka abban keresendő, hogy a fővárosban járt küldöttség útja felől minél előbb öhajtottuk tájékoztatni a közönséget.

— **A sorozás elhalasztása.** Nyíri Sándor honvédelmi miniszter körrendeletet küldött széjjel az összes vármegyéknek, a melyben az 1903. évi fősorozást újból elhalasztja. Ebben a rendeletében egyuttal megint a járási tisztviselőket, a miért némely helyen a rendelet ellenére sorozásra hívták be az állításköteleseket és megtiltja, hogy az ő intézkedéseig sorozzanak. A sorozás elhalasztásáról a következőkben rendelkezik a miniszter:

„Hogy azon esetre, ha az 1903. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által megszavaztatnék és törvényerőre emeltetnék, az ujonczozás azonnal foganasítható legyen, a folyó évi november 5-ről 46000. szám alatt kiadott körrendelettem kapcsán felhívom a törvényhatóságot, hogy az illetékes es. és kir. hadkiegészítési kerület és honvéd ki-

egészítő parancsnokságokkal egyetértőleg két utazási és működési tervet és pedig akként állapítson meg, hogy az 1903. évi fősorozás az egyik terv szerint a folyó évi december 28-tól jövő 1903. évi januárius 30-ig, a másik terv szerint a jövő 1904. évi januárius 4-től február 6-ig terjedő időtartam alatt legyen foganasítható, illetve végrehajtható.”

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap folyó hó 10-én kiadott száma közli, hogy a király Várady István magyarláposi kir. járásbírói törvényszéki bírói minőségben a dévai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Esküdtbíróági elnökök.** A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke az 1904. év tartamára a dési kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróság elnökeül Balázs Máté kir. törvényszéki elnököt, helyetteséül Almay Ferencz kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Doktorrá avatás.** Lapunk felelős szerkesztőjét br. Horváth Emilt, ki a jogtudományok doktori címét még ez év június havában megszerezte, ma (szombaton) avatták fel a kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetemen az összes államtudományok doktorává.

— **Házasság.** Dr. Wasserstrom Adolf a dési Rudolf kórház műtőorvosa december hó 8-án tartotta egybekelését Saphir Malvinával Munkácsen.

— **Köszönet nyilvánítás.** A zenekedvelők egyesületének folyó december hó 6-án rendezett hangversenye és színelőadásán közreműködött úrhölgyek és uraknak hálás köszönetet fejezi ki az elnökség; a műsor minden egyes száma ritkán tapasztalható magas színvonalon állván, lelkesedéssé fokozta a szíves közreműködők iránti rokonszenvet és a színház minden helyét elfoglaló szép közönség a művészeti élvezetért teljes elismeréssel adózott; lelkesítse a n. é. közönségnek ezen osztatlan elismerése a szíves közreműködőket, kikhez úgymint a n. é. közönséghez azon kérelemmel fordulunk, hogy szíveskedjenek egyesületünket kitűzött nemes célja elérhetéséhez nagybecsű támogatásukban továbbra is részesíteni.

— **Választmányi ülés.** A Szolnok-Dobokamegyei irodalmi-, történelmi és ethnographiai társulat folyó ügyeinek intézése, valamint az 1903. évet záró közgyűlésének előkészítése céljából folyó évi december hó 19-én (szombaton) délelőtt 10 órakor a vármegyeház-közigazgatási bizottsági termében felolvasással egybekötött választmányi ülést tart, az alább közölt meghívó tárgysorozatának érdekes pontja id. báró Bornemissza Károlynak az egyesület alapítójának a muzeum feloszlására irányuló indítványa, a mely most kerül választmány elé és beható tárgyalás során fogja a választmány eldönteni, hogy javasolhatja-e a közgyűlésnek az indítvány elfogadását, a mely nemcsak a muzeum és gyűjteményének az Erdélyi Múzeumba való beolvadását, hanem egyszersmind a társulat teljes feloszlását vonná maga után.

Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Új tagok bejelentése. 3. Jelentés a pénztár állapotáról. 4. Jelentés a régiség- és könyvtárról. 5. Közgyűlés előkészítése. 6. Elnöki előterjesztések. 7. Id. báró Bornemissza Károly indítványa a társulat gyűjteményeinek az Erdélyi Múzeum részére leendő átengedése iránt. 8. Indítványok (48 órával előbb az Elnökségnél bejelentendők). Décs, 1903. évi december 10-én. — Az elnökség.

Ülés után Kádár József v. tag tartja meg felolvasását, mely a közönségre nézve nyilvános jellegű.

— **Szabad Lyceum.** A Szabad Lyceum mult heti, f. hó 5-iki felolvasó ülésén lapunk felelős szerkesztője tartott szabad előadást „Választói jog és parlamentarizmus” czimmel. A városháza dísztermét teljesen megtöltötte az előkelő közönség s mindvégig feszült figyelemmel hallgatta az érdekes politikai tartalmu fejtegetéseket, melynek végső konkluziója a választói jog kiterjesztésének szükségessége volt. Megemlékezett Dr. Br. Horváth Emil a modern politikai irodalomban felmerült legújabb tervekről és rendszerekről, mint a többes szavazati, a Hare Tamás-féle, a „scrutin de liste” és a cumulativ szavazati rendszerekről is, melyek a közönségre úgy a thema érdekes voltánál, mint az előadás közvetlenségénél fogva is frappans hatással voltak. Miután az összes európai parlamenti alkotmányban bíró államok választói-rendszereit kritika alá vette, azt a kölcsönhatást igyekezett kimutatni, mely a helyes választási rendszer és a parlament kellő funkcionálhatása között fenáll s elismerőleg emlékeztetvén meg azon demokratikus törekvésekre, melyek a választói jog kiterjesztését célozzak, alkotmányos garanciákat igyekezett találni, hogy az ilyen módon megnövekedett választó közönség saját szuverén-ereje tudatában mindenkor az igazi közjó érdekében

érvényesítse szavazatát. Előadásáért Dr. Br. Horváthot a közönség lelkesen megéljenezte. E héten „Széchenyi I. közéleti erkölcostana” czimmel dr. Imre Sándor kol. fő. ymn. tanár fog előadást tartani.

— **Vasut Nagy-Bánya és Felső-Bánya között.**

Egy reánk szolnok-dobokamegyeiekre nézve felette örvendetes határozatot hozott a szatmár-nagybányai vasut részvénytársaság december 5-én Budapesten a m. kir. államvasutak igazgatósági épületében tartott rendkívüli közgyűlésén. Ezen határozat értelmében kimondotta a közgyűlés, hogy az építendő nagybánya-felsőbányai vasutal az üzem-szerződés megkötésére vonatkozó felhatalmazást megadja. Számosan a szatmár-nagybányai vasut vezető férfai közül elleneztek e vasut kiépítését, bár annak szükségét több ízben hangoztatta a közvélemény. A közgyűlés e határozatát azonban mi csak örvendetes tudomásul vehetjük, mert a nagybánya-felsőbányai vasut kiépítésével, mely valószínűleg rövid idő alatt megtörténik, nemcsak az utazó közönség kényelme, de ipari és gazdasági életünk is erősebb lendületet nyer. E vasut által ugyanis úgy Dész városa, mint a hozzá csatlakozó összes vonalak állomásai Felső-Bányával, e jelentős bányavárossal közvetlen összeköttetést nyerhetnek.

— **A sorozás előkészítése.** A beszterczei 82. sz. hadkiegészítő parancsnokság vezetője Hersch alezredes és Poka főhadnagy folyó hó 9-étől városunkban időznek, hogy a legújabb tervek szerint december 28-tól február 4-ig a tervbevett sorozás gyakorlati kivitelét vármegyénkben előkészítsék.

— **Hálás köszönet.** A helybeli áll. főgimnázium VI-ik osztályába járó egyik ev. ref. vallásu tanulóknak tandíja kifizetéséhez kegyes adományokkal járultak: Voith Gergely és Maléter Zoltán 5—5, Tüzes Karácson 3, Kovrig Ferencz a Hitelbank részéről 5, Vékony Ferencz és Kühbacher Ferencz a Kereskedelmi bank részéről 5, Gaál István a Polgári bank részéről, Gálócsi Sámuel és Löw Lajos 2—2, Göczi Károly és N. N. 1—1 koronával, összesen 31 koronával. Fogadják nevezett t. urak hálás köszönetemet szíves készségükért melylyel szívesen segítségére voltak egy szegény tanulóknak, hogy tanulmányait tovább folytathassa. Dész, 1903. évi december 8-án. Vársárhelyi Boldizsár, ev. ref. lelkész.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szegedyné Mike Paula urnó, e hó 10-én 17 télikalapot bocsátott rendelkezésemre, hogy azokat a vezetésem alatt álló ev. ref. elemi leányiskola szegénysorsu növendékei között kiosszam. Fogadja a nemes szívű urnó e helyen is követésre méltó tettéért az én és tanítótársaim, de különösen azoknak a szegény gyermekeknek, kiket felruházott, leghálásabb köszönetét. Nagy Benedek igazgató.

— **Halálozás.** Ferenczy István polg. iskolai igazgatót folyó hó 6-án, vasárnap helyezték örök nyugalomra a fővárosi kerepesi temetőben. Temetésén a polg. leányiskolai tanítótestületet Daday István h. igazgató, a vármegyei tanítótestületet Sipos Zoltán tanfelügyelőségi tollnok képviselte. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 11-én reggeli 1/2 9 órakor volt a lipótvárosi plébániatemplomban. Elhunytáról a család és a dési áll. s. községi polgári leány-, községi elemi leány- és vegyes-iskolák és kisdudóvoda tantestülete külön gyászjelentést adott ki.

Elhunytak még: Katteró Ilona 10 éves, agyhártya lobban. Özv. Rusz Jánosné Budusan Mária, napszámos, Retteg, 47 éves, idült Bright kórban a Rudolf kórházban.

— **Talált hulla.** Folyó hó 3-án este a bálványosvárjai határ Solymos nevű dűllőjében (az erdőben) egy férfi hulla találtatott felakasztva. A megejtett nyomozat és orvosrendőri hulla szemle megállapította, hogy az illető egy bátori illetőségű Dolha Lázár nevű egyén, ki elmezavart volt és egy őrizetlen pillanatban hazulról eltávozott és a fent jelzett helyen a magával vitt boeszkorszíjjal felakasztotta magát.

— **Közügyülés.** A nagyilondai olvasó-egylet folyó hó 31-én délután 5 órakor tartja meg rendes közgyűlését.

— **Vármegyei orvos-szövetség.** E szövetség ez alkalommal választmányi üléssel kapcsolatosan tartja meg szokásos havi összejövetelét folyó hó 14-én a „Hungária” különhelyiségében.

— **Bizottsági ülés.** A szállóvésszők kiosztására alakult véleményező bizottság első ülését a kerületi felügyelőséggel újabban létrejött megállapodás szerint folyó hó 15-én (hétfőn) délelőtt

11 órakor tartja meg. Így tehát a lapunk mult számában közölt határidőről az ülés elhalasztatott.

— **Derék tanító-testület.** Az árpástói áll. iskolatantestülete és gondnoksága folyó év október hó 17-én d. e. 9 órakor az ev. ref. templomban Deák Ferencz születésének 100-ik évfordulóján emlék-ünnepélyt rendezett, melynek műsorán Bingya György román ajku tanuló magyar hazafias verset szavalt s az iskolai daloskör szép magyar dalokat énekelt. Nagy dolog azon helyen, hol 10 évig semmiféle iskola nem volt, két szólamu énekkart létesíteni és román gyerekekkel hazafias verset elszavaltatni, méltányos, hogy a tanítótestületnek a nyilvánosság terén elismerés ki-fejeztessék.

Folyó évi november hó 19-én Erzsébet gyász-ünnepélyt rendezett az áll. iskola tantestülete d. e. 10 órakor az árpástói ref. templomban csatolt gazdag műsorral, melyben négy román ajku szavalló működött közre hazafias versekkel. Ez az eredmény, hogy egy hó leforgása alatt kezdő áll. iskolánál, a hol senki sem tud írni és olvasni, a mindennapi tankötelesek 2 és 3 szólamu és az ismétlő tankötelesek 3 szólamu énekkarban nyilvánosan templomban szerepeljenek, román és magyar gyerekek hazafias verseket szavaljanak, daczára annak, hogy még írni és olvasni meg sem tanultak, ez az eredmény elismerést érdemel. A gondnokság az elért siker és eredményért, ezután is háláját és köszönetét fejezi ki a tanító testületnek.

— **Meghívó.** A szolnok-dobokamegyei irodalmi-, történelmi- és ethnographiatársulat elnöksége az alapszabályok V. feje. 32. §-a alapján a társulat választmányának tagjait ezennel meghívja f. évi december hó 19-én d. e. 10 órakor a vármegyház közigazgatási bizottsági termében tartandó választmányi ülésre.

* Felhívjuk olvasóink figyelmét Heimann Albert ékszerész és órás hirdetésére, ki most karácsonyra ékszerek és dísz tárgyakból dus raktárt rendezett be üzletében.

Művészet.

A zenekedvelők egyesületének hangversenye.

December 6-án folyt le a dési zenekedvelők egyesülete által rendezett idej első hangverseny, melyet az eddigi usustól eltérően a nemzeti színházban tartottak meg. A zsufolt ház előtt lefolyt s színelőadással kapcsolatos hangversenyről az alábbi tudósítást adjuk.

A hangverseny az előzetesen közzétett műsorrendjétől eltérően Narcynak „Egyik olyan mint a másik” című egyfelvonásos vígjátékával vette kezdetét, melyben Donna Sylvia de Toreilles szerepét Illgner Károlyné, Tcherniloff herczegnőt Duzsárdy Boriska, Trany Móríc gróf szerepét Máthé Andor játszották. A darab előadása a sikerültebbek közé tartozott. Illgner Károlyné urnő Sylvia szerepében a tüzesvérű és szenvedélyes spanyol nőnek hű és találó alakját nyújtotta, mivel sokszor kiérdemelte a közönség tapsát.

A színelőadást a Girsik Gyula által előadott énekszámok követték. Mascagninak „Virágjósolat” és a Bajazzo operából Canio dalát adta elő, Rosenfeld Aladár zongora kíséréte mellett. Erős és kellemes hangja a színház rossz acustikája mellett is érvényre emelkedett s a közönség zajos elismerését szerezte meg számára.

A hangverseny legkiemelkedőbb pontja Rosenfeld Aladár zongora játéka volt. Szauer Elek egy nagyon nehéz keringőjét játszotta oly precizitással és művésziesen, mely méltán enged következtetni arra, hogy a fiatal műkedvelő előtt a nagy művészek fényes jövője áll. A közönség meg-megújuló tapsaira előadását többször kellett megismételnie.

Hasonló elismerésben volt része Vásárhelyi Bélának, a kinek művészetét a dési közönség jól ismeri s kit Wieniawszky „Polonaise”-nek előadásában Czank Jánosné kísért gondos játékkal. A hangverseny befejezéseül a zenekedvelők egyesületének zenekara a Hunyadi opera nyitányát adta elő igen szépen.

A színi előadás sikerének érdeme elsősorban Illgner Károlynét illeti, ki a főrendezői tisztet töltötte be; továbbá a hangverseny sikeréért Balázs Máthé a zenekedvelők egyesületének elnökét és dr. Vásárhelyi Bélát, kik a kolozsvári műkedvelők megüyerésén fáradoztak, illeti az elismerés.

Tudósításunk rendén nem hallgathatjuk el megemlíteni azt a közönség körében is hangoz-

tatott jogos vélekedést, hogy a rendezőség a női szereplőknek a színpadra való ki- és bevezetéséről gondoskodik a jövőben, mert akkor nem állhat elő soha olyan fonák helyzet, melybe egyik női szereplő akaratán kívül került s mely a közönség kritikáját egyenesen kihívta.

A színi előadáson és hangversenyen közreműködő összes szereplőknek a zenekedvelők egyesületének elnöksége az uton is szíves köszönetet mond.

Irodalom.

* **Gazdátlan nyeresemények.** A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a József sorsjegyeknél 16600 db. olyan nyeresemény van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már huzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyeresemények, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak és nem járatnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járatása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, a melynek sorsolási mellékletét a Pénzügyi Utmutatót a nagymélt. m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközönyt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen megkapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903. év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kiadó hivatalba, VII. Kerepesi-ut 44. szám.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó, esetleg
örökáron eladó
a Mikola községben
(Szamosujvár város mellett)
néhai KUPSA GÁBOR idösb.
hagyatékát képező

6 beltelek, 1 udvartelek és 120 kat. hold szántó-, kaszáló- és legelőből álló birtok.

Értekezhetni:

PAPIU LAZAR,

szászujfalusi gör. kath. lelkészszel

u. p.: Szász-Máthé.

1—3

Nagy Karácsonyi vásár

játék, díszmü és khinai
ezüst árukban, valamint
fiu- és gyermek-ruhákban.
Kérem a n. é. közönség b.
pártfogását.

Tisztelettel

ÁGAI IGNÁCZ.

**Raktáron levő chinai-ezüst tárgyakból
40%-ot engedményezek a gyári árból.**

Sz. 6553—903. tlkvi.

Árverési hirdetmény.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dési hitelbank végrehajthatónak Kepes Gyula alsó-körtvélyesi lakos végrehajtást szenvedő ellen 1600 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést végrehajtást szenvedők ellen elrendelte s meghagyja a kebl telekkönyvi irodának, hogy az árverést az alsó-körtvélyesi 261. és 262. számú telekjegyző-könyvbe jegyezze fel.

Minek folytán a kir. törvényszék kerületében fekvő s a végrehajtást szenvedő Kepes Gyula nevében álló alsó-körtvélyesi 261. számú telekjegyző-könyvben A + 1. rsz. a. ingatlan 581 korona, továbbá a 262. számú telekjegyző-könyvben A + 1. rsz. alatti ingatlanból végrehajtást szenvedőt megillető 1/2-ed rész tulajdonjándóság 490 kor. 50 fillér megállapított kikiáltási árban **1903. évi december hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-Körtvélyes község házában** Dr. Csizér Ákos ügyvéd urnak vagy helyettese közbejövetele mellett megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek mellett fog eladás alá kerülni u. m.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók, végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat, harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60, illetőleg 90 nap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény mellett az 1881. évi december hó 6-án 39425. sz. szabályrendeletben előírt módon a dési kir. adó, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tlkvi irodájában és Alsó-Körtvélyes község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóságtól.
Dés, 1903. évi szeptember hó 24.

Hersényi,
kir. törvényszéki bíró.

Szám 500—1903.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezezzel közhírré teszi, hogy a magyar-láposi kir. járásbíróóság 1901 Sp. 603/4 számú végzése által Dr. Csizér Ákos ügyvéd által képviselt „Magyar-láposi községi hitelszövetkezet” javára Geceze Juon I. Gavrilla és társai ellen 178 korona tőke, ennek 1900 évi október hó 2-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 154 korona 80 fillér perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 807 koronára becsült talpra épített épületek, széna és marhák ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 150/3—1903. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tordavilmán alperesek lakásán leendő eszközlésére **1903. évi december hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezezzel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvényezik 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Ilondán, 1903. évi december hó 4. napján.

Almády Viktor,
kir. bírósági végrehajtó.

Olcso pénz!

Birtok parcellázás.

A Budapesten székelő Magyar Országos Központi Takarékpénztár és a Debreczeni Első Takarékpénztár tulajdonosok megbízásából rendkívül kedvező feltételek mellett bérbe adjuk vagy eladjuk, őszi és tavaszi vetéssel együtt holdankénti parcellákban is az általunk házilag kezelt következő birtokokat:

1) **Nagy-Ar** községben (Szatmár vármegye, f-gyarmati járás) levő 1400 holdas első osztályú birtokot, legmodernebb emeletes kastély, kiválóan gondozott park és gazdasági épületekkel;

2) **Aranyező** községben (Szolnok-Doboka várm. csákiigorbói járás) levő vasúti állomással bíró, 180 hold számos menti birtokot, lakház és gazdasági épületekkel.

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a n. é. közönséget, hogy budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézetektől 15—70 évig terjedő olcsó törlesztési kölcsönt nyújtunk a legmagasabb összegig, a legrövidebb idő alatt, az ingatlan $\frac{3}{4}$ értékéig. Továbbá:

1) Szerzünk olcsó személyi- és váltóhitelt;
2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birtokok és hazák eladását, vételét stb.

34—52

Neuschlosz Testvérek

törvényszékieleg bejegyzett cég, bankbizományosok.
Szatmári iroda: Árpád-utca 20. Telefon sz. 16.
Válaszbélyeg melléklendő.

Az órák járásáért és ékszerek valódiságáért kezesség vállalattal.

HEIMANN ALBERT órák és ékszerész
DÉS, a Hungáriával szemben, Dr. Csizér-féle házban.

Ajánlja dús raktárát, hivatalosan fémjelzett 14 karatos arany (hosszu) női és férfi óraláncok, gyémánt, brilliánt fülfüggők, gyűrűk stb. ékszerekben. Legújabb harangütésű inga, fali és ébresztő órák. Magyar gyártmányú női és férfi arany, ezüst, nikkél és acél órák. Szemüvegek, színházi látcsövek, termometerek stb. látészerezeti cikkekben. Ezüst és China-ezüst árúknak. Használt arany, ezüst stb. régi ékszerek a legmagasabb árban becséreltetnek vagy megvételnek. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Teljes versenyképesség bármely nagyobb városi céggel.

Csakis jól járó órák tartatnak raktáron.

Sz. 1630—903. tkvi.

1—3

HIRDETMEY.

Pontinásza község erdő és legelő elkülönítési ügyében az 1869. évi 2579. sz. a. I. M. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29.,

1889. évi 38. és 1891. évi 16. törvénycikknek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. törvénycikkben szabályozott eljárása tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1., hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t-cz. 15. és 17. §§ alapján ideértve e §§-nak az 1889. évi 38. t-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. évi 16. t-cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t-cz. 7. §-a és az 1891. évi 16. t-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis 1904. év május hó 1-ső napjáig bezárólag e tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t-cz. 16. és 17. §§ ai esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t-cz. 5. és 6. §§ ban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1904. évi május hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fognak;

3., hogy mindazok, kik a tkönyvek átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi 29. t-cz. szerinti eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve érzik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t-cz. 16 §-a alapján történt bejegyzéseket sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1904. évi május hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett

bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóságtól.
Bethlen, 1903. évi október hó 25-én.

Vályi Pál,
kir. aljárásbíró.

Sz. 3889—903. tkvi.

2—3

HIRDETMEY.

Drágosfalva község tkvei erdő- és legelőszabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t-cz. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVII. t-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t-cz. ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1., hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t-cz. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve ezen §-oknak az 1889. évi 38. t-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi 16. t-cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi 38. t-cz. 7. §-a és az 1891. évi 16. t-cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1904. évi június hó 10-ik napjáig bezárólag alulírt telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29. t-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1904. évi június hó 10-ik napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3., hogy mindazok, a kik a tkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi 29. t-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1904. évi június hó 10-ik napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. telekkönyvi hatóság.
Nagyilonda, 1903. november hó 30-án.

Kende,
kir. aljárásbíró.

A HÁROMSZÉKMEGYEI

ELŐPATAKI gyógyforrások kezelősége

ez évi márczius 1-től egész Szolnok-Dobokavármegye területére az előpataki gyógyvíz elárúsítására

== főraktárt létesített Désen ==

és az árusítással

BRUGOVITZ JÓZSEF vas- és fűszer-árú kereskedőt

bizta meg. A régi idő óta nagy hírnevnek és kelendőségnek örvendő előpataki savanyuvíz, mely a legszénsavdúsabb, gazdag vas, szénsavas natron tartalmú vizek egyike, s mely mindenféle gyomorbántalmak, vér- és idegbajok, altesti bántalmak, máj-, lép-, vese- és hurutos bántalmaknál eddig is bámulatos sikerrel nyert alkalmazást, most már Désen

BRUGOVITZ JÓZSEF főtéri fűszer-üzletében

oly előnyös árak mellett kerül piacra, a mely e tekintetben nemcsak a külföldi és hazai bármely savanyuvízzel, de a helyi és környékbeli gyógyvizekkel is kiállja a versenyt, de sőt azoknál olcsóbban is beszerezhető.

Az előpataki savanyuvíz BRUGOVITZ JÓZSEF dési főtéri vas- és fűszer-üzletében

a következő árakon kapható: 1 literes üvegben 20 fillér; $\frac{1}{2}$ literes üvegben 16 fillér. Az üvegért 1 literesnél 16 fillér, $\frac{1}{2}$ literesnél 10 fillér hagyandó letétül, mely összeg az üveg ellenében kiadatik. — Ládánként: 50 db $\frac{1}{2}$ literes üveggel pakolva, a fenti ár mellett, 1 kor. a ládákért; 1 literes 25 üveg láda pakolásánál 1 kor., 50 db 1 literes üvegnél a láda és a csomagolás 2 kor. — A láda visszaszolgáltatása ellenében a letét visszaadatik.

A gyógyvíz vidéken: Bethlenben: Kajári István, Kégli Lajos vas- és fűszerkereskedőknél; — Szamosújvárt: Florian Jakab, Haragay Miklós és Haragay Márton fűszerkereskedőknél is árúsitatik.

2—4